

Koninklijke
Kentalis

Identiteitsontwikkeling op de school

Annet de Klerk & Corrie Tijsseling

Kentalis Onderwijs DSH & Programmalijn DSH van de Kentalis Academie

29 november 2024 | Congres Partners in Verstaan

Overzicht presentatie

- **Mediumsetting DSH OBS De Bolster**
- **Presentatie resultaten 3^e evaluatie 2020-2022:**
  - schoolse vaardigheden
  - sociale netwerken
  - identiteitsontwikkeling
- **Gelegenheid voor vragen en discussie**

Een kijkje bij....

Mediumsetting OBS De Bolster

Bij ons op school zitten kinderen met een medium-arrangement.

Context

Mediumsetting OBS De Bolster

Langlopend evaluatieonderzoek: 2014-heden

- Sociaal emotionele ontwikkeling (sociale positie, sociale vaardigheden, welbevinden)
- Taalontwikkeling in het gesproken Nederlands en de Nederlandse Gebarentaal
- Executief functioneren
- Onderwijsprestaties (lezen, rekenen en spelling)
- Samenwerking tussen de professionals van De Bolster en Kentalis-Talent
- Samenwerking tussen de leerkrachten en de gebarentaaltolken
- Percepties van de ouders op de mediumsetting

Ontwikkelingen

Mediumsetting OBS De Bolster

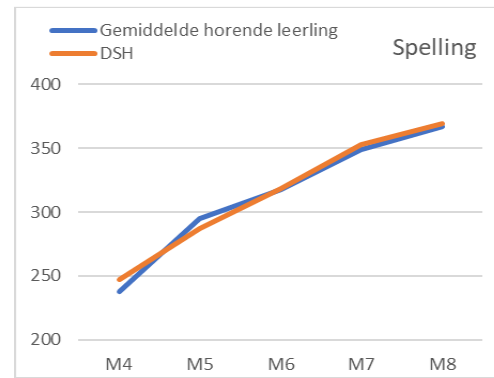
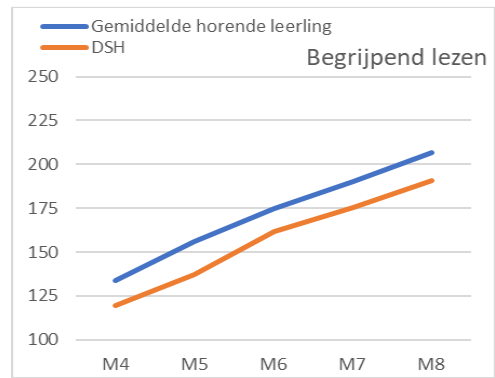
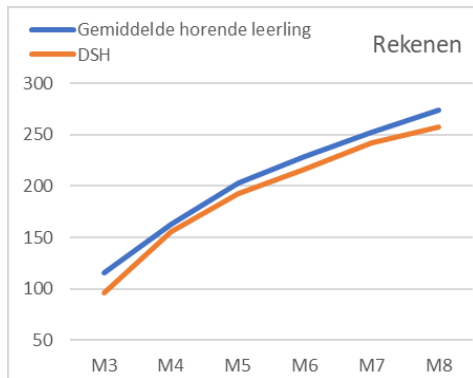
Recent:

- **Identiteitsontwikkeling**
- Luisterinspanning bij D/SH leerlingen

Onderwijsprestaties

Mediumsetting OBS De Bolster

Sociale netwerken

Mediumsetting OBS De Bolster

Onderzoeksvraag: hoe ziet de sociale netwerkstructuur van de klas eruit vanuit het perspectief van DSH leerlingen?

14 DSH leerlingen uit groep 8

Aan de hand van naamkaartjes groepjes maken

Vragen

Thema's:

- Effect geslacht & hoorstatus
- Kwaliteit communicatie
- Ontmoeten
- Gemengde groepen

Sociale netwerken

Mediumsetting OBS De Bolster

- “Ik hoor bij de dove kinderen, want daar kan ik beter mee communiceren.”
- “Nieuwe meisjes ga ik op af. Doof of horend maakt me niet uit.”
- “Ik wil niet alleen contact met dove kinderen, maar ook met horende kinderen. Want we zijn allemaal mensen.”
- “Er is geen verschil voor mij, doof of horend. Is wel goed zo. Maar meer doof is heel fijn, als ze gebaren.”

‘Er bij horen’

Mediumsetting OBS De Bolster & Kentalis Talent

Aanleiding:

- Doof of doof?
- Invloed onderwijssetting?
- Invloed NGT, peers, rolmodellen?

- **Haualand (2007):** ‘*Sound and belonging: what is a community?*’
- **Onderzoeksvraag:**
Hoe denken DSH leerlingen over hun identiteit?
- **Identiteit als in:**
Met wie voelen leerlingen zich verbonden, in wie herkennen zij zichzelf?

Onderzoek

Mediumsetting OBS De Bolster & Kentalis Talent

Thema's:

- Erbij horen en meedoen
- School
- Hoorstatus

Methode:

- 10 leerlingen uit groep 8 van De Bolster en Talent
- Open interviews, afgenomen door logopedisten van de scholen
- Kwalitatieve analyse

Erbij horen en meedoen

Mediumsetting OBS De Bolster & Kentalis Talent

- Leerlingen van beide scholen kunnen met iedereen communiceren en voelen zich gelijk aan iedereen:
“Iedereen is gelijk”.
- Leerlingen van beide scholen zijn zich bewust dat zij anders functioneren en anders zijn, en willen dat hier rekening mee wordt gehouden:
“Niemand is hetzelfde”.
- Leerlingen van De Bolster vinden het prettig om af en toe als DSH leerlingen apart te zitten, en willen een gelijkere verdeling van DSH en horende leerlingen:
“Niet met te weinig zijn”.

Hoorstatus

Mediumsetting OBS De Bolster & Kentalis Talent

- Leerlingen van beide scholen zijn bewust van hun hoorstatus maar voelen zich er niet minder om
- Tegelijkertijd beschouwen zij horen en spreken als de norm
- Gebaren zijn belangrijk, maar leerlingen van beide scholen gebaren zelf weinig of niet. Uitspraken zoals: *“niet nodig”*, *“moeilijk”*, *“ken niet alle gebaren”*.
- Cijfers: 818 uitingen in Nederlands tegenover 219 uitingen in NGT, waarvan de meesten door 1 leerling van Talent

Totaalbeeld: alle leerlingen zijn tevreden over hun school

- **Verschil:**

- Leerlingen van Talent voelen zich in de hele school ‘thuis’
- Leerlingen van De Bolster voelen zich in hun eigen klas ‘thuis’ en minder in de school. Omdat andere leerlingen *“ons niet kennen”* en *“niet aan ons gewend zijn”*.

- **Verschil:**

- Leerlingen van Talent kunnen direct met leerkrachten communiceren
- Leerlingen van De Bolster communiceren vaker indirect (via tolken) met leerkrachten
- Overstappers tussen beide scholen noemen allemaal als eerste de communicatie

Identiteit

Mediumsetting OBS De Bolster & Kentalis Talent

Algemene conclusie: positief, leerlingen zitten lekker in hun vel.

- **“Hoe noem je jezelf (doof, slechthorend of horend)?”:**
  - Te abstract voor leerlingen uit groep 8 (11 a 12 jaar)
  - Hoe anderen hen zien: ook te abstract
  - 3 leerlingen noemen zich doof, 3 noemen zich slechthorend, 4 noemen zich ‘horend en doof’ of ‘horend en slechthorend’ of ‘doof en slechthorend’
  - Uitleg bijvoorbeeld: *“Ik ben horend want ik kan praten en doof omdat ik CI’s heb”*.
- **DSH Rolmodellen:**
  - Prettig en belangrijk
  - Leren veel van hen over hoe je dingen doet
  - Willen veel weten over de ervaringen van rolmodellen

Informatie, vragen, discussie

Referenties :

- De Klerk, Annet, Daan Hermans, Loes Wauters, Lilian de Laat, Francien Kroon, & Harry Knoors (2019), *The Best of Both Worlds: A Co-Enrollment Program for DHH Children in the Netherlands*. In Marc Marschark, Shirin Antia, and Harry Knoors (Eds). *Co-Enrollment in Deaf Education*. New York, Oxford University Press.
- Hauland, H. (2007), *Sound and Belonging: What is a Community?*. In: Bauman, H-Dirksen L. (Ed). *Open Your Eyes: Deaf Studies Talking*. Minneapolis, University of Minneapolis Press.
- **Contact:**
  - A.deklerk@kentalis.nl
  - C.Tijsseling@kentalis.nl

Koninklijke
Kentalis

Bedankt voor uw aandacht